

ΠΑΟΛΟ ΚΟΝΙΕΤΤΙ

Η ευτυχία του λύκου

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΝΝΑ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΟΛΟ ΚΟΝΙΕΤΤΙ

Η ευτυχία του λύκου

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση από τα ιταλικά

ANNA ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 572

Πάολο Κονιέττι, *Η ευτυχία του λύκου*

Paolo Cognetti, *La felicità del lupo*

Μετάφραση: Άννα Παπασταύρου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διορθώσεις: Αρετή Μπουκάλα

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Το εικαστικό του εξωφύλλου παραχωρήθηκε

από τον αρχικό δικαιούχο στη Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε., 2023

Copyright© Giulio Einaudi editore s.p.a., Τορίνο 2021

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2021

Πρώτη έκδοση στην ιταλική γλώσσα από τις εκδόσεις Einaudi,

Τορίνο 2021

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Φεβρουάριος 2023

Κ.Ε.Τ. Ε034 Κ.Ε.Π. 91/23 ISBN 978-618-07-0445-7

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Τον καιρό που ταξίδευα, κατέληξα στο βέβαιο συμπέρασμα ότι οι επιθυμίες και οι προσδοκίες των ανθρώπων ήταν κι αυτές κομμάτι της γης, όπως ο άνεμος, τα μοναχικά πλάσματα και οι αστραφτερές εκτάσεις πέτρας και τούνδρας. Βεβαιώθηκα επίσης πως η γη υπήρχε, ολότελα ξέχωρη από όλα αυτά.

Barry Lopez, *Arctic Dreams*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ένα μικρό εστιατόριο.	11
2. Οι εραστές	17
3. Ο μπάτσος.	22
4. Οι χιονοστιβάδες	27
5. Ένα βράδυ με αέρα	31
6. Το πεσμένο δάσος	40
7. Η Μπαμπέτ και τα αεροπλάνα	45
8. Τα μαλλιά	51
9. Ένας χιονοστρωτήρας και δύο λυροπετεινοί.	57
10. Η αντλία της βενζίνης.	61
11. Ένα σπίτι άδειο	67
12. Σε μια άλλη χώρα	73
13. Ένα νοσοκομείο στην κοιλάδα.	78
14. Ο παράνομος.	86
15. Η κόρη του βουνίσσιου.	89
16. Οι χάρτες των τραγουδιών	93
17. Μια καρτ ποστάλ.	98
18. Παλιό ξύλο	103
19. Ένα προκεχωρημένο φυλάκιο της ανθρωπότητας	109
20. Οι ξυλοκόποι	120
21. Οι υπαίθριες φωτιές.	127

22. Η ξενύχτισσα	131
23. Βάλτος	138
24. Δυο καρδιές και μια καλύβα	142
25. Η βοήθεια	148
26. Ένα γράμμα της Μπαμπέτ	156
27. Η χαμένη πόλη	159
28. Ένα μεθύσι	166
29. Ένας σωρός από πέτρες	170
30. Το μπιβουάκ	177
31. Οι χιονοφράκτες	183
32. Η συγκομιδή των μήλων	189
33. Το πατατοχώραφο	194
34. Μια φλόγα ξανανάβει	198
35. Δημοπρασία ξυλείας	204
36. Οι λάρικες	208
Όνειρα της Φοντάνα Φρέντα	213
<i>Σημείωμα του συγγραφέα</i>	<i>219</i>

Ένα μικρό εστιατόριο

Ο ΦΑΟΥΣΤΟ ήταν σαράντα χρονών όταν βρήκε καταφύγιο στη Φοντάνα Φρέντα, γυρεύοντας έναν τόπο όπου θα έκανε μια καινούρια αρχή. Γνώριζε εκείνα τα βουνά από παιδάκι και η δυστυχία του όταν ήταν μακριά τους υπήρξε μία από τις αιτίες ή ίσως η αιτία των προβλημάτων με τη γυναίκα που είχε σχεδόν γίνει γυναίκα του. Μετά τον χωρισμό τους είχε νοικιάσει ένα σπίτι εκεί πάνω και είχε περάσει έναν Σεπτέμβρη, έναν Οκτώβρη κι έναν Νοέμβρη τριγυρίζοντας στα μονοπάτια, μαζεύοντας ξύλα στα δάση και δειπνώντας μπροστά στη σόμπα, απολαμβάνοντας το αλάτι της ελευθερίας και μασουλίζοντας την πίκρα της μοναξιάς. Επίσης έγραφε, ή τουλάχιστον έκανε απόπειρες να γράψει: στη διάρκεια του φθινοπώρου είδε τα κοπάδια ν' αφήνουν τα βοσκοτόπια, τους λάρικες να κιτρινίζουν και να ρίχνουν τις πευκοβελόνες τους, ώσπου με τα πρώτα χιόνια, όσο κι αν είχε ελαχιστοποιήσει δραματικά τις ανάγκες του, σώθη-

καν και τα χρήματα που είχε βάλει στην άκρη. Ο χειμώνας τού έδειχνε τον λογαριασμό μιας χρονιάς δύσκολης. Είχε κάποιον από τον οποίο θα μπορούσε να γυρέψει δουλειά στο Μιλάνο, όμως έπρεπε να κατεβεί, να στηθεί στο τηλέφωνο, να λύσει με την πρώην του τα ζητήματα που είχαν αφήσει σε εκκρεμότητα και κάποιο βράδυ, λίγο πριν συγκατατεθεί να το κάνει, βρέθηκε ν' ανοίγει την καρδιά του μπροστά σ' ένα ποτήρι κρασί, στο μοναδικό σημείο συνάντησης στη Φοντάνα Φρέντα.

Πίσω από τον πάγκο της, η Μπαμπέτ τον κατάλαβε απολύτως. Είχε έρθει κι εκείνη από την πόλη, διατηρούσε την προφορά της και κάποια κομψότητα, όμως ποιος ξέρει από πότε και μέσα από ποιες διαδρομές. Κάποια στιγμή ανέλαβε ένα εστιατόριο σ' έναν τόπο που, εκτός τουριστικής σεζόν, δεν είχε άλλη πελατεία πέρα από οικοδόμους και κτηνοτρόφους, και το είχε βαφτίσει *Η γιορτή της Μπαμπέτ*. Από τότε όλοι την έλεγαν έτσι, κανείς δε θυμόταν το αληθινό της όνομα. Ο Φάουστο είχε πιάσει φίλιες μαζί της, επειδή είχε διαβάσει Κάρεν Μπλίξεν και είχε διακρίνει το υπονοούμενο: η Μπαμπέτ του μυθιστορήματος ήταν μια επαναστάτρια που, όταν απέτυχε η Κομμούνια του Παρισιού, είχε καταλήξει να κάνει τη μαγείρισσα στη Νορβηγία, σ' ένα χωριουδάκι με χωριάταρους. Εκείνη η άλλη Μπαμπέτ δε σέρβιρε χελωνόσουπα, φρόντιζε όμως να υιοθετεί τα ορφανά και να φάχνει για πρακτικές λύσεις σε υπαρκτά προβλή-

ματα. Αφού άκουσε τα δικά του, τον ρώτησε: «Ξέρεις να μαγειρεύεις;»

Έτσι, τα Χριστούγεννα, αυτός βρισκόταν ακόμα εκεί, να παιδεύεται με κατσαρόλες και τηγάνια, μέσα στους ατμούς της κουζίνας. Υπήρχε και μια πίστα σκι στη Φοντάνα Φρέντα, κάθε καλοκαίρι έλεγαν πως θα την κλείσουν, και κάθε χειμώνα, κάπως, ξανάνοιγε. Με μια ταμπέλα κάτω στη διασταύρωση και λίγο τεχνητό χιόνι σκορπισμένο καταμεσής στα βοσκοτόπια, προσέλκυε μικρές παρέες σκιέρ και επί τρεις μήνες τον χρόνο μετέτρεπε τους βουνίσσιους σε μηχανικούς του τελεφερίκ, εργάτες για το στρώσιμο τεχνητού χιονιού, χειριστές χιονοστρωτήρων και διασώστες, σε μια ομαδική μεταμφίεση, στην οποία συμμετείχε και αυτός. Η άλλη μαγειρίσσα ήταν μια παλιά καραβάνα που μέσα σε λίγες μέρες τού έμαθε να αφαιρεί το λίπος από τα λουκάνικα, να διακόπτει τον βρασμό των ζυμαρικών με κρύο νερό, να αραιώνει το λάδι στη φριτέζα, καθώς επίσης ότι το να ανακατεύει την πολέντα με τις ώρες ήταν χαμένος χρόνος, αρκούσε να την αφήσει εκεί σε χαμηλή φωτιά και μαγειρευόταν από μόνη της.

Του Φάουστο του άρεσε να είναι στην κουζίνα, ωστόσο κάτι άλλο άρχισε να τραβάει την προσοχή του. Είχε ένα παραθυράκι απ' όπου πάσαρε τα πιάτα στην αίθουσα και παρατηρούσε τη Σίλβια, την καινούρια σερβιτόρα, να παίρνει παραγγελίες και να σερβίρει στα τραπέζια. Ποιος ξέρει πού την είχε πε-

τύχει η Μπαμπέτ. Δεν ήταν ο τύπος του κοριτσιού που θα περίμενες να βρεις ανάμεσα στους βουνίσσιους: νέα, κεφάτη, με κοσμοπολίτικο αέρα, βλέποντάς την να σερβίρει την πολέντα και τα λουκάνικα, θα έλεγες πως και αυτή ήταν σημάδι των καιρών, όπως η ανθοφορία εκτός εποχής, ή οι λύκοι για τους οποίους κυκλοφορούσε η φήμη πως είχαν ξαναγυρίσει στα δάση. Μεταξύ Χριστουγέννων και Φώτων δούλεψαν χωρίς σταματημό, δώδεκα ώρες τη μέρα, επτά μέρες την εβδομάδα, και φλέρταραν έτσι, αυτή καρφιτσώνοντάς του τα χαρτάκια με τις παραγγελίες πάνω στον πίνακα από φελλό, αυτός χτυπώντας το καμπανάκι όταν ήταν έτοιμα τα πιάτα. Κορόιδευαν ο ένας τον άλλο: Δύο ζυμαρικά άσπρα του σεφ, έλεγε εκείνη. Ζυμαρικά άσπρα είναι εκτός μενού, έλεγε εκείνος. Τα πιάτα και οι σκιέρ πήγαιναν κι έρχονταν με τέτοια ταχύτητα, που ο Φάουστο ήταν ακόμα εκεί κι έξινε τις κατσαρόλες, όταν αντιλαμβανόταν ότι έξω είχε σκοτεινιάσει. Τότε για μια στιγμή σταματούσε, του ξανάρχονταν στον νου τα βουνά: αναρωτιόταν αν στα ψηλόμετρα είχε πιάσει αέρας ή είχε χιονίσει και πώς να ήταν το φως εκεί πάνω, στα μεγάλα ηλιόλουστα οροπέδια πάνω από το υψόμετρο των δασών, κι αν οι λίμνες έμοιαζαν τώρα με πλάκες πάγου ή με μαλακές χιονισμένες κοιλάδες. Στα χίλια οχτακόσια μέτρα ήταν παράξενο το ξεκίνημα του χειμώνα, έβρεχε και χιονίζε, και το πρωί η βροχή έλιωνε το ψιλόχιονο της νύχτας.

Κάποιο βράδυ, αφού πέρασαν οι γιορτές, με τα σφουγγαρισμένα πατώματα νωπά ακόμα και τα πιάτα στοιβαγμένα να στεγνώνουν, έλυσε την ποδιά του και πήγε από κει για ένα ποτήρι. Στο μπαρ εκείνη την ώρα ξεκινούσε μια ήρεμη, γαλήνια αυτοδιαχείριση. Η Μπαμπέτ έβαζε λίγη μουσική, άφηνε ένα μπουκάλι γκράπα στον πάγκο και οι χειριστές των χιονοστρωτήρων έρχονταν να βρουν συντροφιά από τον ένα γύρο στις πίστες ως τον άλλο, ενώ ίσιωναν τις λακκούβες και τα εξογκώματα που δημιουργούσαν οι σκιέρ στο χιόνι, έσπρωχναν προς τα πάνω όσο χιόνι είχε κυλήσει κάτω, το ανάδευαν εκεί που είχε παγώσει για ν' αφρατέψει, πάνω κάτω, σκαρφαλωμένοι στα ερπυστριοφόρα τους ώσπου σκοτεινίαζε. Η Σίλβια είχε ένα δωματιάκι πάνω από την κουζίνα: κατά τις έντεκα, την είδε ο Φάουστο από το μπαρ να κατεβαίνει με μια πετσέτα στο κεφάλι, να σέρνει μια καρέκλα δίπλα στη φωτιά και να κάθεται εκεί στα ζεστά να διαβάσει ένα χοντρό βιβλίο. Σάστισε καθώς τη φαντάστηκε να βγαίνει από το ντους.

Στο μεταξύ άκουγε τις φλυαρίες του χειριστή που τον έλεγαν Σαντόρσο, όπως έλεγαν τον άγιο και το αποστακτήριο.* Ο Σαντόρσο του έλεγε για το κυνή-

* Σαντ Ούρσο: Άγιος Ούρσος: Ιταλός άγιος του βου αιώνα. Στην Αόστα υπάρχει εκκλησία στο όνομά του. Το ίδιο όνομα έχει και μια γκράπα, που παρασκευάζεται για τους γευσιγνώστες σε περιορισμένες ποσότητες και κρύβει μυστικά παμπάλαιων παραδόσεων. (Οι σημειώσεις είναι της μεταφράστριάς.)

γι των αγριόγαλων και για το χιόνι. Για το χιόνι που εκείνη τη χρονιά καθυστερούσε, για το τόσο πολύτιμο χιόνι που προστάτευε τις φωλιές από τον παγετό, για τα προβλήματα που προκαλούσε στις πέρδικες και στους λυροπετεινούς ένας χειμώνας χωρίς χιόνι, και στον Φάουστο άρεσε να μαθαίνει ένα σωρό πράγματα που δεν ήξερε, ωστόσο δε διανοείτο καν να χάσει από τα μάτια του τη σερβιτόρα του. Κάποια στιγμή η Σίλβια έβγαλε την πετσέτα από το κεφάλι της και με τα δάχτυλα άρχισε να χτενίζει τα μαλλιά της, φέροντάς τα κοντά στη σόμπα. Ήταν μαύρα, μακριά και στιλπνά σαν Ασιατίσσας, και υπήρχε κάτι πολύ ιδιαίτερο, δικό της, στον τρόπο με τον οποίο τα χτενίζει. Όσπου κατάλαβε ότι την παρατηρούσαν, σήκωσε τα μάτια από το βιβλίο και, με τα δάχτυλα στα μαλλιά της, του χαμογέλασε. Η γκράπα έκαψε τον λαιμό του Φάουστο, όπως σ' ένα παιδί άμαθο στο πιοτό. Λίγο αργότερα οι χειριστές επέστρεψαν στη δουλειά, και η Μπαμπέτ χαιρέτησε τους δυο τους, υπενθυμίζοντάς τους να βάλει ο ένας από τους δυο νωρίς το άλλο πρωί στον φούρνο τα μπριός, έβγαλε έξω τις σακούλες με τα σκουπίδια και γύρισε στο σπίτι της. Ήταν ικανοποιημένη που άφηνε εκεί τα κλειδιά, τα ποτά, τη μουσική, και που το εστιατόριό της ευνοούσε τις φιλικές σχέσεις ακόμα κι όταν εκείνη δεν ήταν παρούσα, μια μικρή Κομμούνα του Παρισιού, στα χιόνια της Νορβηγίας.

Οι εραστές

ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ ΒΡΑΔΥ, αυτή τον κουβάλησε πάνω, αν ήταν στο χέρι του θα περίμενε να λιώσουν πρώτα τα χιόνια. Στο δωματιάκι της Σίλβια η μοναδική ζέστη ήταν εκείνη που ερχόταν από την κουζίνα, έτσι η ιεροτελεστία του γδυσίματος κατέληξε κάπως βεβιασμένη, όμως για τον Φάουστο το να χωθεί γυμνός στο κρεβάτι, δίπλα σε μια κοπέλα που έτρεμε απ' το κρύο, γυμνή κι αυτή, είχε κάτι το συγκινητικό και υπέροχο. Επί δέκα χρόνια είχε ζήσει με την ίδια γυναίκα και επί έξι μήνες με την ανούσια συντροφιά του εαυτού του. Εξερευνώντας εκείνο το κορμί, ένιωθε πως επιτέλους είχε μια φιλοξενούμενη: ανακάλυψε ότι το κάτω μέρος ήταν ένα σώμα δυνατό, γεροδεμένο, σφιχτοί μηροί, επιδερμίδα λεία και σφριγηλή· από πάνω ήταν κοκαλιάρικο, γωνιώδες, με λίγο στήθος, παιδιά που εξείχαν, κλείδες, αγκώνες, και πιο πάνω ζυγωματικά και δόντια με τα οποία συγχρούστηκε όταν οι περιπτώξεις της Σίλβια έγιναν

λίγο άγριες. Δε θυμόταν πια πόση υπομονή χρειάζε-
ται για να καταλάβει κανείς τις προτιμήσεις ενός άλ-
λου ανθρώπου και να του δώσει να καταλάβει τις δι-
κές του. Σε αντιστάθμισμα, τα δικά του χέρια ήταν
γεμάτα εγκαύματα, κοψίματα, εκδορές λόγω του
απορροπαντικού, τρύπες από το καταραμένο μηχά-
νημα κοπής, έτσι βρήκε μια κάποια αντιστοιχία στην
αγριάδα της, χαϊδεύοντάς την με αυτά.

«Τι ωραία που μυρίζεις» είπε. «Μυρίζεις σόμπα».

«Κι εσύ μυρίζεις γκράπα».

«Σ' ενοχλεί;»

«Όχι, μου αρέσει. Γκράπα και ρετσίνι. Τι είναι;»

«Είναι τα κουκουνάρια που βάζουμε στην γκράπα».

«Βάζετε κουκουνάρια στην γκράπα;»

«Ναι, από κέμβρη. Τα μαζεύουμε τον Ιούλιο».

«Επομένως μυρίζεις Ιούλιο».

Ο Φάουστο χάρηκε μ' εκείνη τη σκέψη, ήταν ο αγα-
πημένος του μήνας. Τα δάση πυκνά και σκιερά, η μυ-
ρωδιά του χόρτου στα λιβάδια, οι γαργαριστοί χεί-
μαρροι και το τελευταίο χιόνι στα ψηλώματα, πιο
πάνω από τους λιθώνες: της έδωσε ένα φιλί Ιουλίου
πάνω στην όμορφη κλειδα της που εξείχε.

«Μου αρέσουν τα κόκαλά σου».

«Χαίρομαι. Είκοσι εφτά χρόνια τα κουβαλάω».

«Είκοσι εφτά; Έχουν ταξιδέψει κάμποσο».

«Ε, ναι, έχουμε κάνει τις βόλτες μας».

«Λοιπόν, για λέγε: πού ήταν τα κόκαλά σου, στα
δεκαεννιά σου, ας πούμε;»

«Στα δεκαεννιά μου ήμουν στην Μπολόνια, σπούδαζα τέχνη».

«Είσαι καλλιτέχνης;»

«Όχι. Τουλάχιστον αυτό το κατάλαβα. Ότι δεν ήμουν καλλιτέχνης, θέλω να πω. Ήμουν πιο καλή στο γλέντι».

«Ε, στην Μπολόνια, το πιστεύω. Πεινάς;»

«Λίγο».

«Να πάω να φέρω κάτι;»

«Ναι, κάνε γρήγορα όμως, κρυώνω».

«Σίφουνας».

Ο Φάουστο κατέβηκε στην κουζίνα, έφαξε στα ψυγεία, πέρασε μπροστά από το πίσω παραθυράκι και είδε ότι οι χοάνες έφτυναν χιόνι κατά μήκος της πίστας. Κάθε χοάνη είχε μπροστά έναν προβολέα που έφεγγε, έτσι η πλαγιά πάνω από τη Φοντάνα Φρέντα ήταν όλη κατάστικτη από τέτοια πυροτεχνήματα, ρίψεις νεφελοποιημένου νερού που πάγωνε στην επαφή του με τον αέρα. Σκέφτηκε τον Σαντόρσο που μέσα στο σκοτάδι της νύχτας έστρωνε τους όγκους του τεχνητού χιονιού. Ξαναγύρισε στο δωμάτιο με ψωμί, τυρί, πατέ ελιάς, χώθηκε κάτω από τα σκεπάσματα κι αμέσως η Σίλβια γαντζώθηκε σφιχτά πάνω του – τα πόδια της ήταν παγωμένα.

«Ας το πιάσουμε πάλι» είπε εκείνος. «Η Σίλβια στα είκοσι δύο της».

«Στα είκοσι δύο δούλευα σε βιβλιοπωλείο».

«Στην Μπολόνια;»

«Όχι, στο Τρέντο. Έχω μια φίλη από κει, τη Λίλλι. Μετά την Μπολόνια είχε γυρίσει στο σπίτι για ν' ανοίξει δικό της μαγαζί, εμένα τα βιβλία ανέκαθεν μου άρεσαν και με το πανεπιστήμιο είχα κλείσει οριστικά πια. Όταν με προσκάλεσε, δεν το πολυσκέφτηκα».

«Έτσι έγινες βιβλιοπώλισσα».

«Ναι, για όσο κράτησε. Όμως ήταν μια ωραία περίοδος, ξέρεις. Εκεί ανακάλυψα το βουνό. Τους Δολομίτες της Μπρέντα».

Ο Φάουστο έκοψε μια φέτα ψωμί, άπλωσε πάνω το πατέ της ελιάς και πρόσθεσε κι ένα κομμάτι τόμα.* Αναρωτήθηκε πώς να ήταν, ν' ανακαλύπτεις το βουνό. Της έφερε την μπουκιά κοντά στο στόμα, όμως το χέρι του έμεινε μετέωρο.

«Για πες μου, λοιπόν, τι δουλειά έχεις εδώ, κάτω απ' το Μόντε Ρόζα;»

«Ψάχνω για καταφύγιο».

«Κι εσύ;»

«Θα μου άρεσε να δουλέψω σ' ένα καταφύγιο πάνω στον παγετώνα. Για το καλοκαίρι, λέω. Ξέρεις κανένα;»

«Ναι, κάνα δυο».

«Μπορώ να έχω από κείνο το τυρί;»

Ο Φάουστο της έτεινε μια φέτα ψωμί με τόμα, η Σίλβια άνοιξε το στόμα και δάγκωσε. Αυτός ανάσπασε μες στα μαλλιά της.

* Ντόπιο αγελαδινό τυρί.

«Ένα καταφύγιο πάνω στον παγετώνα» είπε.

«Κατά τη γνώμη σου θα βρω;»

«Γιατί όχι; Μπορείς να δοκιμάσεις».

«Θα σταματήσεις να με οσμίζεσαι;»

«Μυρίζεις Γενάρη».

Η Σίλβια γέλασε. «Και πώς μυρίζει ο Γενάρης;»

Πώς μύριζε ο Γενάρης; Καπνό από σόμπα. Αγρούς ξερούς και παγωμένους σε αναμονή του χιονιού. Το γυμνό σώμα μιας κοπέλας μετά από μακρά μοναξιά. Μύριζε σαν θαύμα.